

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ (Δ' ΟΜΑΔΑΣ)

Ασκήσεις σχ. βιβλίου σελίδας 193 – 194

1.

Να λύσετε την εξίσωση $\eta\mu^2x - 2\sqrt{3}\eta\mu\sigma\upsilon\nu x - \sigma\upsilon\nu^2x = -\sqrt{3}$

Λύση

$$\eta\mu^2x - 2\sqrt{3}\eta\mu\sigma\upsilon\nu x - \sigma\upsilon\nu^2x = -\sqrt{3} \Leftrightarrow$$

$$\eta\mu^2x - 2\sqrt{3}\eta\mu\sigma\upsilon\nu x - \sigma\upsilon\nu^2x = -\sqrt{3}(\eta\mu^2x + \sigma\upsilon\nu^2x)$$

$$\eta\mu^2x - 2\sqrt{3}\eta\mu\sigma\upsilon\nu x - \sigma\upsilon\nu^2x + \sqrt{3}\eta\mu^2x + \sqrt{3}\sigma\upsilon\nu^2x = 0$$

$$(1 + \sqrt{3})\eta\mu^2x - 2\sqrt{3}\eta\mu\sigma\upsilon\nu x + (\sqrt{3} - 1)\sigma\upsilon\nu^2x = 0$$

Αν $\sigma\upsilon\nu x = 0$ τότε η εξίσωση γίνεται $(1 + \sqrt{3})\eta\mu^2x = 0 \Leftrightarrow \eta\mu x = 0$ που είναι αδύνατη

Αν $\sigma\upsilon\nu x \neq 0$ τότε η εξίσωση γίνεται

$$\frac{(1 + \sqrt{3})\eta\mu^2x}{\sigma\upsilon\nu^2x} - \frac{2\sqrt{3}\eta\mu\sigma\upsilon\nu x}{\sigma\upsilon\nu^2x} + \frac{(\sqrt{3} - 1)\sigma\upsilon\nu^2x}{\sigma\upsilon\nu^2x} \Leftrightarrow$$

$$(1 + \sqrt{3})\epsilon\phi^2x - 2\sqrt{3}\epsilon\phi x + (\sqrt{3} - 1) = 0$$

$$\Delta = 12 - 4(1 + \sqrt{3})(\sqrt{3} - 1) = 4, \text{ οπότε } \epsilon\phi x = \frac{2\sqrt{3} \pm \sqrt{4}}{2(1 + \sqrt{3})} = \frac{2\sqrt{3} \pm 2}{2(1 + \sqrt{3})}$$

$$= \frac{2(\sqrt{3} \pm 1)}{2(1 + \sqrt{3})} = \frac{\sqrt{3} \pm 1}{1 + \sqrt{3}}$$

$$\bullet \quad \epsilon\phi x = \frac{\sqrt{3} + 1}{1 + \sqrt{3}} = 1 \Leftrightarrow \epsilon\phi x = \epsilon\phi \frac{\pi}{4} \Leftrightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{4}, k \in \mathbb{Z}$$

$$\bullet \quad \epsilon\phi x = \frac{\sqrt{3} - 1}{1 + \sqrt{3}} = \frac{(\sqrt{3} - 1)^2}{(1 + \sqrt{3})(\sqrt{3} - 1)} = \frac{3 - 2\sqrt{3} + 1}{3 - 1} = \frac{4 - 2\sqrt{3}}{2} = 2 - \sqrt{3} = \epsilon\phi \frac{\pi}{12}$$

$$\epsilon\phi x = \epsilon\phi \frac{\pi}{12} \Leftrightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{12}, k \in \mathbb{Z}$$

(από υπολογιστή έχουμε $2 - \sqrt{3} = \epsilon\phi \frac{\pi}{12}$)

2.

i) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $\alpha \eta\mu x + \beta \sigma\upsilon\nu x = \gamma$ έχει λύση αν και μόνο αν $\alpha^2 + \beta^2 \geq \gamma^2$

ii) Να λύσετε την εξίσωση $(1 + \sigma\upsilon\nu t) \eta\mu x + \eta\mu t \sigma\upsilon\nu x = 2$ για τις διάφορες τιμές του $t \in (-\pi, \pi)$

Λύση

i)

Όταν $\alpha \neq 0$

$$\text{Η εξίσωση } \alpha \eta\mu x + \beta \sigma\upsilon\nu x = \gamma \Leftrightarrow \eta\mu x + \frac{\beta}{\alpha} \sigma\upsilon\nu x = \frac{\gamma}{\alpha}$$

$$\text{θέτουμε } \epsilon\phi\omega = \frac{\beta}{\alpha} \text{ οπότε έχω } \eta\mu x + \epsilon\phi\omega \sigma\upsilon\nu x = \frac{\gamma}{\alpha}$$

$$\eta\mu x + \frac{\eta\mu\omega}{\sigma\upsilon\nu\omega} \sigma\upsilon\nu x = \frac{\gamma}{\alpha}$$

$$\eta\mu x \sigma\upsilon\nu\omega + \eta\mu\omega \sigma\upsilon\nu x = \frac{\gamma}{\alpha} \sigma\upsilon\nu\omega$$

$$\eta\mu(x + \omega) = \frac{\gamma}{\alpha} \sigma\upsilon\nu\omega$$

Η εξίσωση αυτή, άρα και η αρχική, έχει λύση αν και μόνο αν $\left| \frac{\gamma}{\alpha} \sigma\upsilon\nu\omega \right| \leq 1$

$$\frac{\gamma^2}{\alpha^2} \sigma\upsilon\nu^2\omega \leq 1$$

$$\frac{\gamma^2}{\alpha^2} \frac{1}{1 + \epsilon\phi^2\omega} \leq 1$$

$$\frac{\gamma^2}{\alpha^2} \frac{1}{1 + \frac{\beta^2}{\alpha^2}} \leq 1$$

$$\gamma^2 \leq \alpha^2 + \beta^2$$

Όταν $\alpha = 0$ Η εξίσωση γίνεται $\beta \sigma\upsilon\nu x = \gamma$

- Αν $\beta = 0$ και $\gamma \neq 0$, η εξίσωση είναι αδύνατη
- Αν $\beta = 0$ και $\gamma = 0$, η εξίσωση είναι ταυτότητα και ισχύει $0^2 \leq 0^2 + 0^2$
 $\gamma^2 \leq \alpha^2 + \beta^2$
- Αν $\beta \neq 0$, η εξίσωση γίνεται $\sigma\upsilon\nu x = \frac{\gamma}{\beta}$, η οποία έχει λύση αν και μόνο αν

$$\left| \frac{\gamma}{\beta} \right| \leq 1 \Leftrightarrow \frac{\gamma^2}{\beta^2} \leq 1 \Leftrightarrow \gamma^2 \leq 0^2 + \beta^2 \Leftrightarrow \gamma^2 \leq \alpha^2 + \beta^2$$

ii)

Σύμφωνα με το (i), η εξίσωση $(1 + \sigma\upsilon\nu t) \eta\mu x + \eta\mu t \sigma\upsilon\nu x = 2$ έχει λύσηαν και μόνο αν $(1 + \sigma\upsilon\nu t)^2 + \eta\mu^2 t \geq 4$

$$1 + 2\sigma\upsilon\nu t + \sigma\upsilon\nu^2 t + \eta\mu^2 t \geq 4$$

$$1 + 2\sigma\upsilon\nu t + 1 \geq 4$$

$$2 + 2\sigma\upsilon\nu t \geq 4$$

$$1 + \sigma\upsilon\nu t \geq 2$$

$$\sigma\upsilon\nu t \geq 1 \Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu t = 1 \Leftrightarrow t = 0$$

Τότε η εξίσωση γίνεται $2\eta\mu x = 2 \Leftrightarrow \eta\mu x = 1 \Leftrightarrow x = 2\kappa\pi + \frac{\pi}{2}, \kappa \in \mathbb{Z}$

3.

Να αποδείξετε ότι $\epsilon\varphi 3\alpha = \frac{3\epsilon\varphi\alpha - \epsilon\varphi^3\alpha}{1 - 3\epsilon\varphi^2\alpha}$ και στην συνέχεια να υπολογίσετε την

$\epsilon\varphi \frac{\pi}{12}$ αφού πρώτα δείξετε ότι αυτή είναι λύση της εξίσωσης $x^3 - 3x^2 - 3x + 1 = 0$

Λύση

$$\epsilon\varphi 3\alpha = \epsilon\varphi(2\alpha + \alpha) = \frac{\epsilon\varphi 2\alpha + \epsilon\varphi\alpha}{1 - \epsilon\varphi 2\alpha\epsilon\varphi\alpha} = \frac{\frac{2\epsilon\varphi\alpha}{1 - \epsilon\varphi^2\alpha} + \epsilon\varphi\alpha}{1 - \frac{2\epsilon\varphi\alpha}{1 - \epsilon\varphi^2\alpha}\epsilon\varphi\alpha} = \frac{3\epsilon\varphi\alpha - \epsilon\varphi^3\alpha}{1 - 3\epsilon\varphi^2\alpha}$$

$$\text{για } \alpha = \frac{\pi}{12} \text{ έχουμε } \epsilon\varphi \frac{\pi}{4} = \frac{3\epsilon\varphi \frac{\pi}{12} - \epsilon\varphi^3 \frac{\pi}{12}}{1 - 3\epsilon\varphi^2 \frac{\pi}{12}} \Leftrightarrow$$

$$1 - \frac{3\epsilon\varphi \frac{\pi}{12} - \epsilon\varphi^3 \frac{\pi}{12}}{1 - 3\epsilon\varphi^2 \frac{\pi}{12}} \Leftrightarrow \epsilon\varphi^3 \frac{\pi}{12} - 3\epsilon\varphi^2 \frac{\pi}{12} - 3\epsilon\varphi \frac{\pi}{12} + 1 = 0$$

Άρα η $\epsilon\varphi \frac{\pi}{12}$ είναι λύση της εξίσωσης $x^3 - 3x^2 - 3x + 1 = 0$

Η εξίσωση $x^3 - 3x^2 - 3x + 1 = 0$ με το σχήμα Horner γίνεται

$$(x + 1)(x^2 - 4x + 1) = 0 \Leftrightarrow x + 1 = 0 \text{ ή } x^2 - 4x + 1 = 0 \Leftrightarrow$$

$$x = -1 \text{ ή } x = 2 - \sqrt{3} \text{ ή } x = 2 + \sqrt{3}$$

όμως $0 < \epsilon\varphi \frac{\pi}{12} < \epsilon\varphi \frac{\pi}{4} = 1$ άρα δεκτή λύση η $x = 2 - \sqrt{3}$ συνεπώς

$$\epsilon\varphi \frac{\pi}{12} = 2 - \sqrt{3}$$

4.**(Αριθμός διαιρετός με το 9)**

Ο αριθμός $198 = 22 \cdot 9$ διαιρείται με το 9. Το άθροισμα $1 + 9 + 8 = 18$ επίσης διαιρείται με το 9

Ομοίως ο αριθμός $1737 = 193 \cdot 9$ διαιρείται με το 9. Το άθροισμα $1 + 7 + 3 + 7 = 18$ επίσης διαιρείται με το 9

Γενικά να αποδείξετε τον κανόνα

Ο αριθμός «αβγδ» διαιρείται με το 9, μόνο αν το άθροισμα των ψηφίων του διαιρείται με το 9

Υπόδειξη : Είναι $\alpha\beta\gamma\delta = \alpha 10^3 + \beta 10^2 + \gamma 10 + \delta$. Να θεωρήσετε το πολυώνυμο $f(x) = \alpha x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta$ και την ταυτότητα $f(x) = (x-1)\pi(x) + f(1)$ και να θέσετε $x = 1$ και $x = 10$

Λύση

Αφού $f(x) = \alpha x^3 + \beta x^2 + \gamma x + \delta$ τότε $f(10) = \alpha 10^3 + \beta 10^2 + \gamma 10 + \delta = \alpha\beta\gamma\delta$
και $f(1) = \alpha + \beta + \gamma + \delta$

Η ταυτότητα $f(x) = (x-1)\pi(x) + f(1)$, για $x = 10$, γίνεται

$$f(10) = (10-1)\pi(10) + \alpha + \beta + \gamma + \delta \Leftrightarrow$$

$$\alpha\beta\gamma\delta = 9 \cdot \pi(10) + \alpha + \beta + \gamma + \delta$$

Από τη σχέση αυτή προκύπτει ότι, αν $\alpha + \beta + \gamma + \delta = 9\kappa$ τότε

$$\alpha\beta\gamma\delta = 9 \cdot \pi(10) + 9\kappa = 9(\pi(10) + \kappa)$$

δηλαδή ο $\alpha\beta\gamma\delta$ είναι πολλαπλάσιο του 9, άρα διαιρείται με το 9

Και αν $\alpha\beta\gamma\delta = 9\lambda$ τότε $9\lambda = 9 \cdot \pi(10) + \alpha + \beta + \gamma + \delta$

$$\alpha + \beta + \gamma + \delta = 9\lambda - 9\pi(10) = 9(\lambda - \pi(10))$$

δηλαδή $\alpha + \beta + \gamma + \delta$ είναι πολλαπλάσιο του 9, άρα διαιρείται με το 9

5.

(Ρητές ρίζες πολυωνυμικής εξίσωσης) Το θεώρημα που ακολουθεί παρέχει μια ακόμη μέθοδο προσδιορισμού ριζών ορισμένων πολυωνυμικών εξισώσεων.

Θεώρημα : Έστω η πολυωνυμική εξίσωση $a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0 = 0$

με ακέραιους συντελεστές . Αν ο ρητός $\frac{\kappa}{\lambda} \neq 0$ ($\frac{\kappa}{\lambda}$ ανάγωγο κλάσμα) είναι ρίζα

της εξίσωσης , τότε ο κ είναι διαιρέτης του σταθερού όρου a_0 και ο λ είναι διαιρέτης του συντελεστή a_n . Με την βοήθεια του θεωρήματος αυτού :

i) Να λύσετε τις εξισώσεις

α) $2x^3 + x^2 + x - 1 = 0$

β) $6x^4 + 29x^3 + 27x^2 + 9x + 1 = 0$

ii) Να αποδείξετε ότι οι αριθμοί $\sqrt{2}$ και $\sqrt{12}$ δεν είναι ρητοί.

Λύση

i)

α)

Πιθανές ρητές ρίζες της εξίσωσης $2x^3 + x^2 + x - 1 = 0$ είναι οι : $\pm 1, \pm \frac{1}{2}$

Εφαρμόζουμε Horner για $x = \frac{1}{2}$

2	1	1	-1	1/2
	1	1	1	
2	2	2	0	

Άρα $2x^3 + x^2 + x - 1 = 0 \Leftrightarrow \left(x - \frac{1}{2}\right)(2x^2 + 2x + 2) = 0$

$x - \frac{1}{2} = 0$ ή $2x^2 + 2x + 2 = 0$

$x = \frac{1}{2}$ ή αδύνατη

β)

Πιθανές ρητές ρίζες της εξίσωσης $6x^4 + 29x^3 + 27x^2 + 9x + 1 = 0$ είναι οι

$\pm 1, \pm \frac{1}{2}, \pm \frac{1}{3}, \pm \frac{1}{6}$

Εφαρμόζουμε Horner για $x = -\frac{1}{2}$

6	29	27	9	1	-1/2
	-3	-13	-7	-1	
6	26	14	2	0	

Επομένως η εξίσωση γίνεται $\left(x + \frac{1}{2}\right) (6x^3 + 26x^2 + 14x + 2) = 0$

$$x = -\frac{1}{2} \quad \text{ή} \quad 6x^3 + 26x^2 + 14x + 2 = 0$$

Δουλεύοντας με τον ίδιο τρόπο για την εξίσωση $6x^3 + 26x^2 + 14x + 2 = 0$

$$3x^3 + 13x^2 + 7x + 1 = 0$$

βρίσκουμε ότι

$$\left(x + \frac{1}{3}\right) (3x^2 + 12x + 3) = 0$$

$$x = -\frac{1}{3} \quad \text{ή} \quad 3x^2 + 12x + 3 = 0$$

$$x = -\frac{1}{3} \quad \text{ή} \quad x = -2 - \sqrt{3} \quad \text{ή} \quad x = -2 + \sqrt{3}$$

ii)

Μία ρίζα της εξίσωσης $x^2 - 2 = 0$ είναι ο $\sqrt{2}$

Οι πιθανές ρητές ρίζες της εξίσωσης είναι οι ± 1 και ± 2

Καμία όμως από αυτές δεν επαληθεύει την εξίσωση, άρα ο $\sqrt{2}$ δεν μπορεί να είναι ρητός.

Ομοίως για τον $\sqrt{12}$

6.

Να αποδείξετε ότι, η εξίσωση $3^x + 4^x = 5^x$ έχει ακριβώς μία λύση

Λύση

Προφανής λύση της εξίσωσης είναι η $x = 2$. Θα αποδείξουμε ότι είναι μοναδική.

Έστω ότι έχει και ρίζα $\rho < 2$. Τότε $3^\rho + 4^\rho = 5^\rho$

$$\left(\frac{3}{5}\right)^\rho + \left(\frac{4}{5}\right)^\rho = 1 \quad (1)$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $f(x) = \left(\frac{3}{5}\right)^x$, που είναι γν.φθίνουσα, αφού $0 < \frac{3}{5} < 1$

$$\text{Οπότε, η } \rho < 2 \Rightarrow f(\rho) > f(2) \Rightarrow \left(\frac{3}{5}\right)^\rho > \left(\frac{3}{5}\right)^2 = \frac{9}{25} \quad (2)$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = \left(\frac{4}{5}\right)^x$, που είναι γν.φθίνουσα, αφού $0 < \frac{4}{5} < 1$

$$\text{Οπότε, η } \rho < 2 \Rightarrow g(\rho) > g(2) \Rightarrow \left(\frac{4}{5}\right)^\rho > \left(\frac{4}{5}\right)^2 = \frac{16}{25} \quad (3)$$

$$(2) + (3) \Rightarrow \left(\frac{3}{5}\right)^\rho + \left(\frac{4}{5}\right)^\rho > \frac{9}{25} + \frac{16}{25} = 1, \text{ που είναι άτοπο από την (1)}$$

Επομένως δεν υπάρχει λύση μικρότερη του 2

Με τον ίδιο τρόπο δείχνουμε ότι δεν υπάρχει και λύση > 2

7.

Να λύσετε την εξίσωση $\left(\frac{2}{3}\right)^x + \frac{4}{3} = 2^x$

Λύση

Προφανής λύση της εξίσωσης είναι η $x = 1$

Θα αποδείξουμε ότι δεν υπάρχει άλλη .

Θεωρούμε τις συναρτήσεις $f(x) = \left(\frac{2}{3}\right)^x + \frac{4}{3}$ και $g(x) = 2^x$

Προφανώς η f είναι γνησίως φθίνουσα και η g γνησίως αύξουσα .

Έστω ότι υπάρχει λύση $x < 1$. Τότε $f(x) > f(1)$ και $g(x) < g(1)$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^x + \frac{4}{3} > \left(\frac{2}{3}\right)^1 + \frac{4}{3} \quad \text{και} \quad 2^x < 2^1$$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^x + \frac{4}{3} > \frac{2}{3} + \frac{4}{3} \quad \text{και} \quad 2^x < 2^1$$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^x + \frac{4}{3} > 2 \quad \text{και} \quad 2^x < 2$$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^x + \frac{4}{3} > 2 > 2^x$$

$$\left(\frac{2}{3}\right)^x + \frac{4}{3} > 2^x \quad \text{άτοπο αφού πρέπει να}$$

$$\text{είναι} \quad \left(\frac{2}{3}\right)^x + \frac{4}{3} = 2^x$$

8.

Για ποιες τιμές του $a \in \mathbb{R}$ η εξίσωση $2\log(x+3) = \log(ax)$ έχει μοναδική λύση;

Λύση

Περιορισμοί : $x+3 > 0$ και $ax > 0$ **(1)**

$$2\log(x+3) = \log(ax) \Leftrightarrow \log(x+3)^2 = \log(ax)$$

$$(x+3)^2 = ax$$

$$x^2 + 6x + 9 - ax = 0$$

$$x^2 + (6-a)x + 9 = 0$$

Η διακρίνουσα Δ του τριώνυμου $f(x) = x^2 + (6-a)x + 9$ είναι

$\Delta = a^2 - 12a = a(a-12)$ το πρόσημο της διακρίνουσας φαίνεται στον πίνακα

a	$-\infty$	0	12	$+\infty$
Δ	$+$	0	$-$	$+$

- Όταν $a < 0$

Είναι $\Delta > 0$, οπότε η εξίσωση έχει δύο ρίζες x_1, x_2 άνισες.

$$\text{Αλλά } x_1 x_2 = 9 > 0 \text{ και } x_1 + x_2 = -\frac{\beta}{\alpha} = a - 6 < 0 \Rightarrow x_1, x_2 < 0 \quad \text{(2)}$$

Θα είναι x_1, x_2 αρνητικές.

$$(1) \Rightarrow x_1 + 3 > 0 \text{ και } x_2 + 3 > 0 \Rightarrow$$

$$x_1 > -3 \text{ και } x_2 > -3 \quad \text{(3)}$$

$$f(-3) = 3a < 0 \Rightarrow \text{ο } -3 \text{ βρίσκεται μεταξύ των ριζών, } x_1 < -3 < x_2 \quad \text{(4)}$$

Από τις (2), (3), (4) \Rightarrow δεκτή είναι μόνο η μία ρίζα.

- Όταν $0 < a < 12$

Είναι $\Delta < 0$, άρα η εξίσωση είναι αδύνατη

- Όταν $a > 12$

Είναι $\Delta > 0$, οπότε η εξίσωση έχει δύο ρίζες x_1, x_2 άνισες

$$\text{Αλλά } x_1 x_2 = 9 > 0 \text{ και } x_1 + x_2 = -\frac{\beta}{\alpha} = a - 6 > 0 \Rightarrow x_1, x_2 > 0 \quad \text{(5)}$$

Οι x_1, x_2 ικανοποιούν τους περιορισμούς (1), άρα είναι δεκτές

- Όταν $a = 0$, δεν ορίζεται ο $\log(ax)$
- Όταν $a = 12$, τότε $\Delta = 0$ και η εξίσωση έχει ρίζα το 3, η οποία είναι δεκτή διότι ικανοποιεί τους περιορισμούς (1)

Με βάση τα παραπάνω η εξίσωση έχει μοναδική ρίζα, όταν $a < 0$ ή $a = 12$

9.

Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $\sigma\phi x + \log_{\frac{\pi}{4}} x = 2$ έχει στο διάστημα $(0, \pi)$

ακριβώς μία λύση

Λύση

Προφανής λύση της εξίσωσης είναι η $x = \frac{\pi}{4}$

$$\sigma\phi x + \log_{\frac{\pi}{4}} x = 2 \Leftrightarrow \sigma\phi x = 2 - \log_{\frac{\pi}{4}} x$$

Θεωρούμε τις συναρτήσεις $f(x) = \sigma\phi x$ και $g(x) = 2 - \log_{\frac{\pi}{4}} x$

Η $f(x) = \sigma\phi x$ είναι γνησίως φθίνουσα στο $(0, \pi)$.

Η $\log_{\frac{\pi}{4}} x$ είναι γνησίως φθίνουσα, άρα η $-\log_{\frac{\pi}{4}} x$ γνησίως αύξουσα, οπότε η

$g(x) = 2 - \log_{\frac{\pi}{4}} x$ είναι γνησίως αύξουσα.

Αν η εξίσωση είχε και άλλη ρίζα x στο $(0, \pi)$ μεγαλύτερη της $\frac{\pi}{4}$,

τότε λόγω της μονοτονίας των συναρτήσεων f και g , θα είχαμε

$$f\left(\frac{\pi}{4}\right) > f(x) \quad \text{και} \quad g\left(\frac{\pi}{4}\right) < g(x) \Rightarrow 1 > \sigma\phi x \quad \text{και} \quad 1 < 2 - \log_{\frac{\pi}{4}} x \Rightarrow$$

$$\sigma\phi x < 1 < 2 - \log_{\frac{\pi}{4}} x$$

$$\sigma\phi x + \log_{\frac{\pi}{4}} x < 2 \quad \text{άτοπο,}$$

οπότε δεν υπάρχει ρίζα $x > \frac{\pi}{4}$

Με τον ίδιο τρόπο δείχνουμε ότι δεν υπάρχει ρίζα x με $0 < x < \frac{\pi}{4}$

10.

Να λύσετε την ανίσωση $\log_3(16^x - 2 \cdot 12^x) \leq 2x + 1$

Λύση

$$\text{Περιορισμός: } 16^x - 2 \cdot 12^x > 0 \Leftrightarrow \left(\frac{16}{12}\right)^x > 2 \Leftrightarrow \left(\frac{4}{3}\right)^x > 2$$

$$\log_3(16^x - 2 \cdot 12^x) \leq 2x + 1 \Leftrightarrow \log_3(16^x - 2 \cdot 12^x) \leq \log_3 3^{2x+1}$$

$$16^x - 2 \cdot 12^x \leq 3^{2x+1}$$

$$4^{2x} - 2 \cdot 3^x \cdot 4^x \leq 3 \cdot 3^{2x}$$

$$\frac{4^{2x}}{4^{2x}} - \frac{2 \cdot 3^x \cdot 4^x}{4^{2x}} \leq \frac{3 \cdot 3^{2x}}{4^{2x}}$$

$$1 - 2 \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^x \leq 3 \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^{2x}$$

$$3 \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^{2x} + 2 \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^x - 1 \geq 0 \quad \text{(1)}$$

$$\text{Θέτουμε } \left(\frac{3}{4}\right)^x = y \quad \text{(2)}$$

$$(1) \Leftrightarrow 3y^2 + 2y - 1 \geq 0 \Leftrightarrow y \leq -1 \quad \text{ή} \quad y \geq \frac{1}{3}$$

- Για $y \leq -1$

$$\text{Η (2) γίνεται } \left(\frac{3}{4}\right)^x \leq -1 \text{ που είναι αδύνατη}$$

- Για $y \geq \frac{1}{3}$

$$\text{Η (2) γίνεται } \left(\frac{3}{4}\right)^x \geq \frac{1}{3} \Leftrightarrow \left(\frac{4}{3}\right)^x \leq 3$$

$$\text{Και λόγω του περιορισμού, θα είναι } 2 < \left(\frac{4}{3}\right)^x \leq 3 \Leftrightarrow$$

$$\log_{\frac{4}{3}} 2 < \log_{\frac{4}{3}} \left(\frac{4}{3}\right)^x < \log_{\frac{4}{3}} 3$$

$$\log_{\frac{4}{3}} 2 < x < \log_{\frac{4}{3}} 3$$

11.

i) Στο ίδιο σύστημα αξόνων να παραστήσετε γραφικά τις συναρτήσεις

$$f(x) = \ln x \quad \text{και} \quad g(x) = 1 - x$$

και στη συνέχεια να λύσετε την ανίσωση $\ln x \leq 1 - x$

ii) Ομοίως για τις συναρτήσεις

$$f(x) = \ln x \quad \text{και} \quad g(x) = -x^2 + 1$$

και την ανίσωση $\ln x \geq -x^2 + 1$

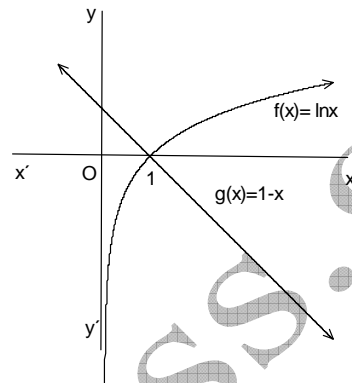
Λύση

i)

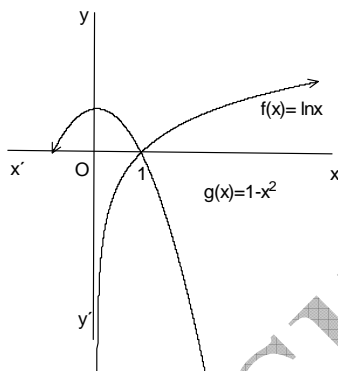
Οι λύσεις της ανίσωσης $\ln x \leq 1 - x$

όπως φαίνεται από το σχήμα

είναι οι $0 < x \leq 1$

ii)

Οι λύσεις της ανίσωσης $\ln x \geq -x^2 + 1$

όπως φαίνεται από το σχήμα

είναι οι $x \geq 1$

12.

Δίνονται τρεις θετικοί πραγματικοί αριθμοί α, β, γ και τρεις γωνίες A, B, Γ έτσι

ώστε $A, B, \Gamma > 0, A + B + \Gamma = \pi$ και $\frac{\alpha}{\eta\mu A} = \frac{\beta}{\eta\mu B} = \frac{\gamma}{\eta\mu \Gamma}$ δείξτε ότι

$$\alpha^2 = \beta^2 + \gamma^2 - 2\beta\gamma \cos A$$

$$\beta^2 = \alpha^2 + \gamma^2 - 2\alpha\gamma \cos B$$

$$\gamma^2 = \beta^2 + \alpha^2 - 2\beta\alpha \cos \Gamma$$

Λύση

Έστω $\frac{\alpha}{\eta\mu A} = \frac{\beta}{\eta\mu B} = \frac{\gamma}{\eta\mu \Gamma} = \lambda$ τότε $\alpha = \lambda \eta\mu A, \beta = \lambda \eta\mu B, \gamma = \lambda \eta\mu \Gamma$ (1)

$$\begin{aligned}
\text{Και } \beta^2 + \gamma^2 - 2\beta\gamma\sigma\upsilon\upsilon\text{A} &= \overset{(1)}{\lambda^2\eta\mu^2\text{B}} + \overset{(2)}{\lambda^2\eta\mu^2\text{Γ}} - 2\lambda^2\eta\mu\text{B}\eta\mu\text{Γ}\sigma\upsilon\upsilon\text{A} \overset{(*)}{=} \\
&= \lambda^2\eta\mu^2\text{B} + \lambda^2\eta\mu^2\text{Γ} + 2\lambda^2\eta\mu\text{B}\eta\mu\text{Γ}\sigma\upsilon\upsilon(\text{B} + \text{Γ}) = \\
&= \lambda^2\eta\mu^2\text{B} + \lambda^2\eta\mu^2\text{Γ} + 2\lambda^2\eta\mu\text{B}\eta\mu\text{Γ}[\sigma\upsilon\upsilon\text{B}\sigma\upsilon\upsilon\text{Γ} - \eta\mu\text{B}\eta\mu\text{Γ}] = \\
&= \lambda^2[\eta\mu^2\text{B} + \eta\mu^2\text{Γ} + 2\eta\mu\text{B}\eta\mu\text{Γ}\sigma\upsilon\upsilon\text{B}\sigma\upsilon\upsilon\text{Γ} - 2\eta\mu^2\text{B}\eta\mu^2\text{Γ}] = \\
&= \lambda^2[\eta\mu^2\text{B} + \eta\mu^2\text{Γ} + 2\eta\mu\text{B}\eta\mu\text{Γ}\sigma\upsilon\upsilon\text{B}\sigma\upsilon\upsilon\text{Γ} - \eta\mu^2\text{B}\eta\mu^2\text{Γ} - \eta\mu^2\text{B}\eta\mu^2\text{Γ}] = \\
&= \lambda^2[\eta\mu^2\text{B}(1 - \eta\mu^2\text{Γ}) + \eta\mu^2\text{Γ}(1 - \eta\mu^2\text{B}) + 2\eta\mu\text{B}\eta\mu\text{Γ}\sigma\upsilon\upsilon\text{B}\sigma\upsilon\upsilon\text{Γ}] = \\
&= \lambda^2[\eta\mu^2\text{B}\sigma\upsilon\upsilon^2\text{Γ} + \eta\mu^2\text{Γ}\sigma\upsilon\upsilon^2\text{B} + 2\eta\mu\text{B}\eta\mu\text{Γ}\sigma\upsilon\upsilon\text{B}\sigma\upsilon\upsilon\text{Γ}] = \\
&= \lambda^2[\eta\mu\text{B}\sigma\upsilon\upsilon\text{Γ} + \eta\mu\text{Γ}\sigma\upsilon\upsilon\text{B}]^2 = \\
&= \lambda^2[\eta\mu(\text{B} + \text{Γ})]^2 \overset{(**)}{=} \\
&= \lambda^2\eta\mu^2\text{A} \overset{(1)}{=} \alpha^2
\end{aligned}$$

$$* \quad \text{A} + \text{B} + \text{Γ} = \pi \Rightarrow \sigma\upsilon\upsilon\text{A} = -\sigma\upsilon\upsilon(\text{B} + \text{Γ})$$

$$* * \quad \text{A} + \text{B} + \text{Γ} = \pi \Rightarrow \eta\mu\text{A} = \eta\mu(\text{B} + \text{Γ})$$

Ομοίως για τις υπόλοιπες σχέσεις

13.

Δίνονται τρεις θετικοί πραγματικοί αριθμοί α, β, γ και τρεις γωνίες $\text{A}, \text{B}, \text{Γ}$ έτσι

$$\text{ώστε } \text{A}, \text{B}, \text{Γ} > 0, \text{A} + \text{B} + \text{Γ} = \pi \text{ και } \frac{\alpha}{\eta\mu\text{A}} = \frac{\beta}{\eta\mu\text{B}} = \frac{\gamma}{\eta\mu\text{Γ}}$$

Να αποδείξετε ότι υπάρχει ένα μόνο τρίγωνο ΚΛΜ με

$$(\text{ΛΜ}) = \alpha, (\text{ΚΜ}) = \beta, (\text{ΚΛ}) = \gamma, \text{K} = \text{A}, \text{Λ} = \text{B}, \text{M} = \text{Γ}$$

Λύση

Αρκεί να αποδείξουμε ότι τα α, β, γ , είναι μήκη πλευρών τριγώνου.

Προς τούτο αρκεί $\alpha < \beta + \gamma, \beta < \alpha + \gamma$ και $\gamma < \alpha + \beta$

$$\text{Έστω } \frac{\alpha}{\eta\mu\text{A}} = \frac{\beta}{\eta\mu\text{B}} = \frac{\gamma}{\eta\mu\text{Γ}} = \lambda \text{ τότε } \alpha = \lambda\eta\mu\text{A}, \beta = \lambda\eta\mu\text{B}, \gamma = \lambda\eta\mu\text{Γ} \quad (1)$$

$$\text{Τότε } \alpha < \beta + \gamma \overset{(1)}{\Leftrightarrow} \lambda\eta\mu\text{A} < \lambda\eta\mu\text{B} + \lambda\eta\mu\text{Γ}$$

$$\eta\mu\text{A} < \eta\mu\text{B} + \eta\mu\text{Γ} \quad \text{και αφού } (\text{B} + \text{Γ}) + \text{A} = \pi$$

$$\eta\mu(\text{B} + \text{Γ}) < \eta\mu\text{B} + \eta\mu\text{Γ}$$

$$\eta\mu\text{B}\sigma\upsilon\upsilon\text{Γ} + \sigma\upsilon\upsilon\text{B}\eta\mu\text{Γ} < \eta\mu\text{B} + \eta\mu\text{Γ}$$

$$\eta\mu\text{B} + \eta\mu\text{Γ} - \eta\mu\text{B}\sigma\upsilon\upsilon\text{Γ} - \sigma\upsilon\upsilon\text{B}\eta\mu\text{Γ} > 0 \Leftrightarrow \eta\mu\text{B}(1 - \sigma\upsilon\upsilon\text{Γ}) + \eta\mu\text{Γ}(1 - \sigma\upsilon\upsilon\text{B}) > 0$$

η παραπάνω σχέση είναι αληθής αφού $\text{A} + \text{B} + \text{Γ} = \pi$ άρα $0 < \text{A}, \text{B}, \text{Γ} < \pi$

ομοίως για τις σχέσεις $\beta < \alpha + \gamma$ και $\gamma < \alpha + \beta$

Άρα υπάρχει τρίγωνο ΚΛΜ έτσι ώστε $(\Lambda\text{M}) = \alpha$, $(\text{K}\text{M}) = \beta$ και $(\text{K}\Lambda) = \gamma$

Για το τρίγωνο ΚΛΜ όπως είδαμε στην προηγούμενη άσκηση ισχύει

$$\text{συν}\text{K} = \frac{\beta^2 + \gamma^2 - \alpha^2}{2\beta\gamma} = \text{συν}\text{A}$$

$$\text{συν}\Lambda = \frac{\alpha^2 + \gamma^2 - \beta^2}{2\alpha\gamma} = \text{συν}\text{B}$$

$$\text{συν}\text{M} = \frac{\beta^2 + \alpha^2 - \gamma^2}{2\beta\alpha} = \text{συν}\Gamma \quad \text{άρα } \text{K} = \text{A}, \Lambda = \text{B} \text{ και } \text{M} = \Gamma$$

14.

Δίνονται τρεις θετικοί πραγματικοί αριθμοί α, β, γ και τρεις γωνίες $\text{A}, \text{B}, \Gamma$ έτσι ώστε $0 < \text{A}, \text{B}, \Gamma < \pi$ και $\alpha^2 = \beta^2 + \gamma^2 - 2\beta\gamma \text{συν}\text{A}$, $\beta^2 = \alpha^2 + \gamma^2 - 2\alpha\gamma \text{συν}\text{B}$, $\gamma^2 = \beta^2 + \alpha^2 - 2\beta\alpha \text{συν}\Gamma$ δείξτε ότι

$$\frac{\alpha}{\eta\mu\text{A}} = \frac{\beta}{\eta\mu\text{B}} = \frac{\gamma}{\eta\mu\Gamma} \text{ και } \text{A} + \text{B} + \Gamma = \pi$$

Λύση

$$\alpha^2 = \beta^2 + \gamma^2 - 2\beta\gamma \text{συν}\text{A} \Leftrightarrow \text{συν}\text{A} = \frac{\beta^2 + \gamma^2 - \alpha^2}{2\beta\gamma} \text{ οπότε}$$

$$\eta\mu^2\text{A} = 1 - \text{συν}^2\text{A} = 1 - \left(\frac{\beta^2 + \gamma^2 - \alpha^2}{2\beta\gamma}\right)^2 = \frac{2\beta^2\gamma^2 + 2\gamma^2\alpha^2 + 2\alpha^2\beta^2 - \beta^4 - \gamma^4 - \alpha^4}{4\beta^2\gamma^2}$$

$$\text{και επειδή } 0 < \text{A} < \pi \text{ θα είναι } \eta\mu\text{A} = \frac{\sqrt{2\beta^2\gamma^2 + 2\gamma^2\alpha^2 + 2\alpha^2\beta^2 - \beta^4 - \gamma^4 - \alpha^4}}{2\beta\gamma}$$

$$\text{άρα } \frac{\alpha}{\eta\mu\text{A}} = \frac{2\alpha\beta\gamma}{\sqrt{2\alpha^2\beta^2 + 2\beta^2\gamma^2 + 2\alpha^2\gamma^2 - \alpha^4 - \beta^4 - \gamma^4}} = \mu \quad (1)$$

$$\text{ομοίως } \frac{\beta}{\eta\mu\text{B}} = \frac{\gamma}{\eta\mu\Gamma} = \mu \quad \text{άρα } \frac{\alpha}{\eta\mu\text{A}} = \frac{\beta}{\eta\mu\text{B}} = \frac{\gamma}{\eta\mu\Gamma}$$

για να είναι $\text{A} + \text{B} + \Gamma = \pi$ αρκεί να δείξουμε ότι

$$\eta\mu(\text{B} + \Gamma) = \eta\mu\text{A} \text{ και } \text{συν}(\text{B} + \Gamma) = -\text{συν}\text{A}$$

$$\begin{aligned} \eta\mu(\text{B} + \Gamma) &= \eta\mu\text{B} \text{συν}\Gamma + \text{συν}\text{B} \eta\mu\Gamma = \frac{\beta}{\mu} \cdot \frac{\beta^2 + \alpha^2 - \gamma^2}{2\beta\alpha} + \frac{\gamma}{\mu} \cdot \frac{\gamma^2 + \alpha^2 - \beta^2}{2\gamma\alpha} = \\ &= \frac{\beta^2 + \alpha^2 - \gamma^2}{2\mu\alpha} + \frac{\gamma^2 + \alpha^2 - \beta^2}{2\mu\alpha} = \frac{\alpha}{\mu} = \eta\mu\text{A} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\sin(B + \Gamma) &= \sin B \sin \Gamma - \eta\mu B \eta\mu \Gamma = \\
&= \frac{\gamma^2 + \alpha^2 - \beta^2}{2\gamma\alpha} \frac{\beta^2 + \alpha^2 - \gamma^2}{2\beta\alpha} - \frac{\beta}{\mu} \frac{\gamma}{\mu} = \\
&= \frac{(\gamma^2 + \alpha^2 - \beta^2)(\beta^2 + \alpha^2 - \gamma^2)}{4\gamma\beta\alpha^2} - \frac{\beta\gamma}{\mu^2} \stackrel{(1)}{=} \\
&= \text{πράξεις} = - \frac{\beta^2 + \gamma^2 - \alpha^2}{2\beta\gamma} = - \sin A
\end{aligned}$$

15.

Δίνονται τρεις θετικοί πραγματικοί αριθμοί α, β, γ και τρεις γωνίες A, B, Γ έτσι ώστε $0 < A, B, \Gamma < \pi$ και $\alpha^2 = \beta^2 + \gamma^2 - 2\beta\gamma \sin A$, $\beta^2 = \alpha^2 + \gamma^2 - 2\alpha\gamma \sin B$, $\gamma^2 = \beta^2 + \alpha^2 - 2\beta\alpha \sin \Gamma$. Δείξτε ότι υπάρχει ένα μόνο τρίγωνο KLM με $(LM) = \alpha$, $(KM) = \beta$, $(KL) = \gamma$, $K = A$, $L = B$, $M = \Gamma$.

Λύση

Είναι η απόδειξη της άσκησης 14 και μετά της 13.